
Prædiken til Juledag

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Prædiken til Juledag	4
Juledag	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

Prædiken til Juledag

Juledag

Prædikedag Juledag

Prædikedato 25. december 1924

Prædiketekst Lukas 2,1-14

Prædikested Vedersø Kirke

Prædiken ID P251224-01

Kilde KMF-nr. 12.11.04

Juledag 1924.

I Englens II Budskab til III Hyrderne

Saa meget kært og gammelkendt i Dagens Evangelium, at der kunde holdes en Præd. over hver Sætn. (II en stor Glæde; thi Julen er Glædens Tid og jeg kunde have Lyst til at lyse Kirkens Velsignelse over den rent verdslige Glæde, bede Gud velsigne dig du unge Pige, som i Kyskhed og Forventning gaar til Dans, over jer, I Naboer og gode Venner, der faar jer en hyggelig Passiar ved Eftermiddagspiben og -kaffen i disse korte hyggelige Dage. Jeg ved jo godt, at der er de Prædikanter, der benytter Juledag, hvor man i Kirken ser mange Ansigter, man ellers aldrig ell. alt for sjælden træffer paa det Sted, til at give dem en ordentlig Omgang og skamme dem ud og lokke for dem; men saadan vil jeg ikke endnu; for Julen forkynder en stor Glæde, som skal være for *hele Folket*, ikke blot for Hyrderne, der var værdige til den, men ogsaa for alle de andre, der aldrig har gjort noget for den. — Men hvori bestaar nu den Glæde?) I Lad os se lidt nøjere paa den, der bringer Budskabet; det er en Engel. Har du aldrig set en Engel? Der er Folk, der ikke kan ta', at der er Engle til — i Guds Navn, det skal ikke holde dem fra Krstnd. — lad det saa være den Tids Udtryksmaade og lad det staa for Evangelisternes egen Regning. *Jeg* finder det nu saa rimeligt, at ligesom Gud har Tjenere bl. Menn. paa Jord, har han ogsaa Tjenere i

det himmelske, aandlige Tjenere — hvad er Engle? hvor ved jeg det? — skal vi sige, at det er Guds Maader at faa røgtet sine Ærinder paa: Guds Engle de stige op og ned, hvor Herren som helst er inde. Guds Venner de bringe god Besked og skyde dem Raad i Sinde. Rigtigt: beder et Guds Barn til sin Far og føler sig styrket af Bønnen og vinder Klarhed gennem den, saa siger vi, at det er en Engel, der har hvisket den og den noget i Øret — Engle ser vi jo ikke saadan til Hverdags — jeg tror nu alligevel, at der den Dag i Dag ses Engle — ligger et Menn. paa sit Dødsleje, hvad enten det er i Feber i Sengen ell. i Havets Bølger eller hvor — er det et Menn., der har gjort sig fortrolig m. Gud i sit Liv, saa skal der nok komme en Engel og hjælpe den Sjæl op til Himlen; men meget mer *mærkes* Englene, lønligt i blandt os de gaa — naar et Menn. faar Kraft til at omvende sig fra en Fejl, fra en Synd, fra et skidt Forhold, saa er det en Engel, saa er det en Engel, der er kommen fra Himlen og har styrket — føler et Menn. med -et Guds usigelige Kærlighed ved at betragte sin Hustru, ved at tage sit Barns Haand, ved at tænke paa Lykken i sin Gerning og sin Bedrift, saa er det en Engel, der har aandet paa hans Sjæls Øje — føler han Velsignelsen i et Fadervor, i en stille Tak til Gud, i en Lovprisning, i en dagligdags Bøn, i en Kirkegang, ved Nadverbordet, eller ved at tænke paa en kær afdød, der er gaaet forud saa er det det hurtigste af alle Telegrafbude, en Engel, der har skaffet ham Forbindelsen m. Fædrenehjemmet deroppe, og kommer den store, rene Sorg, den, der ikke gør ond og bitter, men sagtmodig og ydmyg og stor, den der bøjer Hjertet under Guds Tugt og dugger Øjet under Vorherres Revselse, hans vise Naade, der overgaar al Forstand, ja, saa er det en Engel, der har rørt ved dette Menneskes Hjerte. Men synlige er Englene kun i de store Undtagelsesøjeblikke, og saadan et var der naturligvis nu, da Verdenskongen skulde fødes. II Lad os saa se paa den Engels Budskab: en stor Glæde — for alt Folket — en Frelser født. Ja, det er jo dog ikke saa ligetil; og nu tænker jeg mig, at kom der en paa Klitten: jeg har noget mer glædeligt at fortælle jer, saa vilde de tænke: der kommer en Stime, vi maa have Garnene rømt — — og kom der en til en af jer Bønder med samme Ord, saa tænkte han: Nu er Kornet gaaet op i Pris — at sige, naar han havde noget at sælge af. D.v.s. I tænkte paa *Penge*; for det var da det glædeligste, I alligevel kunde tænke jer, der kunde ske — fy da! kom der en og sagde til mig, nu skal du alligevel høre; jeg ved noget, der vil gøre dig saa glad, saa glad, saa vilde jeg visst tænke: det havde jeg ikke troet om det Ministerium, at det vilde sætte Præstelønningerne op. Og saa var det noget helt andet, han havde at sige mig. Blev da Hyrderne skuffede — da de hørte, der var Tale om en stor Glæde, tænkte de saa, der er en, der har stiftet et Legat, for det var jo bundfattige Menn. — og blev de saa skuffede da de hørte, hvad Glæden gik ud paa? Nej, de gjorde ikke — for de havde Trangen til en Frelser i sig, de var af en anden Kaliber end du og jeg. Og det maa da siges højt og tydeligt, at Julen har ingen Kristenglæde for de Mennesker, der ikke har følt, at de trænger til en Frelser. Det er da indlysende: jeg forkynder jer en stor Glæde: I skal have en Ting, som I ikke har Brug for — — det var en underlig Glæde. Er der noget saa vanskeligt her paa Jorden som at finde paa Julegaver? Ja, der er. Og hvad er saa det? Det er at finde paa Bryllupsgaver. Man piner og piner sin Hjerne, og saa ender det dog med en Potageske; men saa føjer man til,

naar man giver den, at den kan byttes hos H. C. Christiansen, Ulfborg ell. hvor det nu er. Hvorfor føjer man det til? Fordi man frygter — og med Rette — at andre har været lige saa snedige og givet dem det samme — to har de jo ingen Brug for, og naar man giver en Gave, vil man dog gerne give noget, de kan være glade for — se, det var en Lignelse: naar man faar noget, som man ikke har Brug for, saa er man ikke glad for det.

Og derfor kan Julen for os Præster være saa traurig en Fest, for vi vilde jo gerne bringe Glæden, og saa kommer vi med det gode Budskab, at der født *jer* en Frelser, og saa ser vi at de “*jer*” vi taler til, bevarer Fatningen fuldkommen. De vilde blive meget gladere for en Hundredekroneseddel.

Ja, det er just noget, der kendetegner vor Tid: at Folk kan selv; de trænger ikke til Hjælp undtagen til Statshuse, jo, for Resten nok til Hjælp — Understøttelser og sligt — men til Frelse, nej; for hvad betyder Frelse? Hjælp ovenfra. Der er bleven saa mange Menn., der har nok i dette Liv — kan Gud være dem Foruden, kan de ogsaa ham — Livets Ulykker tager de med et: “det kan jo ikke nytte at klage” eller med at klage, og Livets gode Ting med et svedent Grin ell. som Selvfølgeligheder og en skønne Dag dør de som et Dyr — i Dag er jeg Englen, det betyder Sendebud — og jeg er Guds Sendebud og skal forkynde den store Glæde; men til saadanne Menn. maa jeg sige: jeg har ingen Glæde til jer; det gør mig saa ondt, for jeg vilde gerne have noget til jer alle sammen, men jeg *har* ikke noget til jer. I maa spille fallit først, I maa lære at undvære og savne, I maa begribe, at I kan ikke selv, og naar den Stund kommer, da I i Angst og Smerte forstaar dette, saa kommer — da ved jeg — Guds Engel til jer, saa har Julen godt Budskab til jer ogsaa, saa er der ogsaa født jer en Frelser — men i Dag, nej — der er født en Frelser — men ikke for jer — endnu. For Vejen til Himmerig gaar gennem en større ell. mindre Snip af Helvede. Den har nok noget rigtigt paa sig, den gl. Oversættelse, der nu er rettet i Daabsritualet: nedfaren til Helvede: selv han maatte den Vej, inden Himmelfarten var mulig.

Men til de Menn., der er som Hyrderne paa Marken, der lyder Budskabet i sin fulde Lykke med Engleskarens Lovsang og Jubel til Omkvæd: eder er i Dag en evig Frelser født. Vi, som følte vor Afmagt, naar Satan løb Stormløb imod os, vi, som fik Troen paa, at Penge var en Daarlig Grundvold at bygge sit Livs Hus paa, de ækle Penge, som jeg har i Dag og du i Morgen, som forfører og forvilder og skuffer, som skaber Hovmod og Sorgløshed og Bekymring og Armod og Kiv og Had — og det var ikke blot Penge, der ikke duede, men hvad er et Helbred at lide paa, og selv Venskab og Hjem og Forældreglæde for ikke at tale om Ungdom og Klogskab, kan det holde i Længden, duer det, naar det gælder? og

naar det ikke holder, naar Sygdommen kommer, naar Begæret flammer naar Venskabet brister, naar den unge Elskov bliver Vane og Gaavejr og Dagligdag, naar Alderdommen nærmer sig, naar Døden skoggerler — aah nej, lad os høre Evangeliet: os er en evig Frelser født, vi kommer ind fra Marken, vi Hyrder, ind fra Kulden og Mørket derude ind i den lune og lyse Stald, vi knæler for Krybben, hvor Verdens Frelser er svøbt i Klude, og vi beder til Barnet i dets Uskylds Almagt: led os uden om Fristelsen og frels os fra det onde; thi dit skal Riget og Magten og Ære være i Evighed.